

عنوان مقاله:

انعطاف پذیری، ویژگی بارز باغ ایرانی برای بهره گیری از آن در دوره معاصر

محل انتشار:

فصلنامه منظر، دوره 14، شماره 58 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

مهدی فاطمی - استادیار، عضو هیئت علمی دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران.

خلاصه مقاله:

باغ ایرانی به عنوان یکی از سبک های باغ سازی در جهان مطرح است و ویژگی های خاص این سبک آن را از دیگر همتایان خود متمایز کرده است. بسیاری از صاحب نظران بر این عقیده هستند که خود باغ ایرانی نیز در طی دوران های مختلف، تغییراتی را پشت سر گذاشته و روندی رو به تکامل داشته است. در عصر حاضر، مطلوبیت فضایی موجود در باغ ایرانی در بوستان های شهری دیده نمی شود. دلایل متعددی مانند الگوبرداری و غرب زدگی در اواخر دوره قاجار و استفاده از طراحان غربی در دوره پهلوی سبب خلق بوستان های شهری شده اند که نه تنها شکل ظاهری آنها ارتباطی با گذشته این مرزوبوم ندارد، بلکه اصول اولیه ارتباط بین انسان و طبیعت در فرهنگ ایرانی نیز در آنها نادیده گرفته شده است. بسیاری از ارزش های باغ ایرانی در دوران های مختلف تکامل آن ثابت مانده اند که خود نشان از ارزش ذهنی و معنوی آنها نزد ایرانیان دارد. در این مقاله با بررسی اجمالی برخی باغ های تاریخی ایران و بوستان های معاصر شهر تهران نشان داده شده است که ترس استفاده از شاخصه و عناصر باغ ایرانی به واسطه هندسه قوی آن، سبب بی هویتی بوستان های شهری شده است. در این پژوهش با بررسی اسناد کتابخانه ای و مطالعه میدانی نمونه ها، سعی شده تا انعطاف پذیری باغ ایرانی در دوره های مختلف بررسی و به دنبال آن تبلور کالبدی آنها نیز به عنوان شاخص تعیین شوند. در ادامه با مقایسه حضور شاخص ها در باغ های ایرانی و بوستان های شهر تهران تداوم آنها مورد تحلیل قرار گرفته است. نتایج این پژوهش حاکی از این است که باغ های ایرانی بر خلاف تصور غالب به داشتن هندسه خشک و مستطیل شکل در کل و جزء در طول تاریخ انعطاف پذیری بالایی را از خود نشان داده و به فراخور کاربرد یا زمانه تغییر کرده اند. نادیده گرفتن این ویژگی یا عدم به روزرسانی مفاهیم باغ ایرانی سبب عدم استفاده از این سبک در طراحی بوستان های شهری شده که تاثیر بسزایی در ارتباط شهروندان با فضاهای سبز شهری به عنوان طبیعت مورد احترام داشته است.

کلمات کلیدی:

باغ ایرانی، انعطاف پذیری، الگوهای سنتی، نیازهای معاصر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1422468>

